

עלון קיבוץ ניר דוד (תל עמל)

אפריל 2025

עד מחר שוב נתחדש, אפשר שנתאושש כמו עשב בניסן

[רחל שפירא]

עלון מס. 4 בשנת 2025, מס. 2301 למניין עלוני הקיבוץ

שותפים לעלון: אורי קלס / אשר אינדיך / הורי שכבת עיט / חיה ואמיר מוזר / חיים נפתליס
לביא מאירי / לירון ויטמן / מיכל בז'רנו / מירי דגן / משפחת טובין / נעמה קול / עידו גופר
ענת שורץ / ערן הלוי / פרידה ידיד / שירי פירדמן / שרון גורן / תמי שיפוני

חוגגים יום הולדת עגול: אמנון טובין / נועם שמושקוביץ' / פרידה ידיד / תמר הכהן
עיצוב הלוגו החדש: עדי מידה

תמונות: אלון מאיר / ירון משען / משה לאודון / עידו גופר / סמדר יחיאלי / פרטיים / שרון גורן
שלו ויסמן / תרבות ניר דוד

הבאת העלון לדפוס: כרמית נגלר
תודה מיוחדת ליהודית אייל על חומרי הארכיון ועל ההגהה

עורכת: סמדר יחיאלי
עלון פנימי, כל הזכויות שמורות

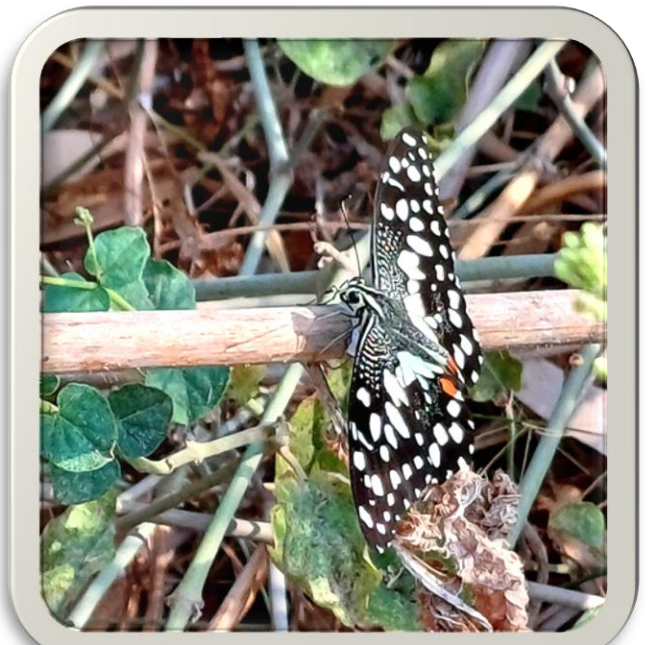
אפריל 2025

בעלון חודש אפריל תמצאו:

על אנשים

על פרפרים

דרישת שלום

ביקור בית

ועוד ... ועוד

עוד על עלון אפריל

חודש גדוש באירועי לוח השנה. ועוד לפניהם – נשים – מה הן אומרות? (המשך לנושא שהתחלתי בו בחודש הקודם, ויימשך גם בעלונים הבאים).

תמצאו בעלון סיפורם של אנשים – שפתחו אל ליבם וביתם. פרגנו להם! חשבנו שאנחנו מכירים? כמה מרגשות ומפתיעות התגליות.

ב"מקומי" סערו הרוחות בסוגיית חוט עירוב. בעלון הבא אני מקווה לעסוק בדרך שבה אנחנו מתמודדים עם נושאים טעונים. **שירי פירדמן** כותבת בעלון על החתירה לתקומה מתוך המקומות המדממים שלנו כפרטים בחברה מקוטבת. אפשר לראות בכך פרומו לסוגייה המקומית שלנו.

וב"מקומי" הייתה החודש גם התייחסות לסנוניות. אלו ימי הקינון האינטנסיביים. הסנוניות הנפלאות (בעיני) נותנות את הטון בעסקנות הקשורה בהבאת הדור הבא לעולם. שימו קרטון או שמיכה מיותרת מתחת לקן לקליטת השאריות. זו הזדמנות לראות את כוח החיים בפעולתם הנמרצת.

כאן המקום לתקן טעות שלי ולהתנצל: בעלון הקודם חגגה **נוגה שיפוני** יום הולדת 10. בטעות קראתי לה בשם אחותה. אז שוב – מזל טוב נוגה היקרה, שתהיה לך שנה נהדרת.

כאן המקום לברך את **שחר נוי ואופיר מור** שהשתחררו לאחר שירות קבע בחיל הים. מאחלים לכם שתמצאו את הדרך הנכונה לכם.

כאן המקום לברך בשמחה את **שמרית ועשאל ויינר והילדים**, שהאור בביתם החדש בשכונת הכרם דולק, והאופניים חונות בחוץ – עברתם! רוו נחת מביתכם החדש.

קריאה נעימה, סמדר יחיאלי

[לביא מאירי, מזכיר]

יום האשה הבין לאומי חל מחר, חג שמח לכל בנות ונשות הקיבוץ. נראה שהמציאות במאה ה- 21 (לפחות אצלנו) אינה מחייבת להיפצע מדקירות המין שמנגד כדי להתקדם ולהתפתח, ובכל זאת נראה שאפילו אצלנו, מסלול החיים של הנשים קשה יותר.

אגדה ישנה מספרת על אישה צעירה שהגיעה בטרם עת לגן עדן והתחננה בפני אלוהים שיחזיר אותה למטה וייתן לה חיים חדשים. אלוהים לא עמד בתחינות ולפני שהחזיר אותה ארצה הבטיח לה חיים עד 120. הצעירה החוזרת חשבה לעצמה שאם הובטחו לה כל כך הרבה שנים מוטב שתיראה בהן תמיד צעירה ויפה. נכנסה למכון יופי, צבעה מה שצבעה, ניתחה מה שניתחה, מתחה מה שמתחה, הזריקה מה שהזריקה ויצאה מהקליניקה מרוצה מעצמה, ואיך שיצאה, כך נדרסה והגיעה שוב לגן עדן, ושוב לאלוהים: "הרי הבטחת לי כמעט חיי נצח, איך כבר החזרת אותי לכאן?" התלוננה האישה. "אה, זו את יקירתי? בחיי שלא הכרתי אותך", השיב אלוהים.

נשות ניר דוד ובנותיה! אתן יפות מבפנים, יפות מבחוץ, אל תשתנו, ככה אנחנו אוהבים אתכן; חכמות, אסרטיביות, מובילות, חומלות ומכילות. וכמילות השיר – בלעדיכן אנחנו בעצם כלום.

חג שמח.

שיחה בשניים: עם תמי שיפוני ולירון ויטמן – להיות בנות, אימהות ונשים

[סמדר יחיאלי]

משפחת שיפוני הגרעינית, מונה שלוש אחיות ואח [למי שלא מכיר: **צפריר, זיו, סלע ולירון**]. אליהם הצטרפה כנערה צעירה **תמר** (היום הכהן), שנהיתה בת ואחות לכל דבר ולמעשה הפכה לילדה החמישית (אם כי המבוגרת ביותר) במשפחה. אני תוהה איזה יחסי כוחות נוצרו במשפחה בין ארבעת הבנות לבן, ואיזה אופי קיבלה המשפחה בגלל החלוקה הזו.

ונתחיל מהשאלה, האם נוצרה ברית חזקה מהילדות ועד היום בין בנות המשפחה.

תמי: אני לא חושבת שנוצרה ברית כזו בין הבנות דווקא. יש בהחלט ברית חזקה, אבל היא כוללת את כולם. סלע הוא לגמרי חלק מהברית. הוא נולד לתוך מציאות של בנות והשתלב בתוכה.

לירון: אני חושבת שדווקא בזכות זה שסלע גדל בסביבת בנות, הוא יצא כמו שהוא. יש לו שקט פנימי, אין לו צורך להפגין "פייטריות". יש לו אנרגיות אחרות, הוא באמת גדל מוקף בבנות. אני רואה משפחות שמגדלות כמה בנים – יש שם אנרגיות אחרות לגמרי.

מכאן אני רוצה לשאול אתכן כאימהות: האם יותר קשה לגדל בנות מבנים? אולי זו שאלה דורית ושאלה של תקופות גיל. ובכל אופן, איזה אתגרים יש בגידול של בנות שאולי אין בגידול של בנים?

לירון: אני מרגישה בעיקר את ההבדל בגילאים הצעירים בין בנות לבנים, ופחות בבגרות. אני חושבת שיותר קל לגדל בנים, לפחות אצלי זה היה כך. עם בנים הכל יותר פשוט מצד אחד, זה מאוד על הדרך, זה מאוד זורם. בנות מביאות הביתה הרבה מורכבויות ויש תמיד עניינים חברתיים בקבוצות הגיל שלהם. יש שם הרבה יותר מרפקנות מאצל הבנים. אצלן הכל רגשי והכל אישי. הן סוחבות הלאה ולא מרפות מהעניינים האלו. הבנים נפרדים בקלות מעימותים וממשיכים הלאה, "מדפדפים" בלשון של היום.

מצד שני, עם בנות נוצר הרבה יותר שיתוף. אני שואלת שאלה והכול נשפך, וכך אני יכולה לעזור בניווט במים הסוערים של הבנות. אצל הבן שלי אני ממש צריכה "לשאוב" מידע, יש הרבה יותר סגירות. התחושה היא שאני לא יודעת מספיק מה קורה איתו.

גידול בנות מלווה בחרדות שאין בגידול בנים?

תמי: אני גדלתי בחינוך המשותף של תחילת הקיבוץ. עד גיל מאוחר התרחצנו עם הבנים, ולא הייתה לי בעיה עם זה. אבל כשהייתי צריכה לגדל את הילדים שלי בחינוך המשותף, זה היה בתקופה אחרת, סמכתי מאוד על החינוך המשותף אבל גם דאגתי להיות שותפה בגידול הילדים. דני ואני לא היינו הולכים לישון לפני ביקור אצל כל הילדים.

לא הייתה לי חרדה מיוחדת ביחס לבנות. נכון שבגיל ההתבגרות היו עניינים עם חברים שהביאו, שאתגרו אותנו כהורים, אבל אני תמיד אמרתי: אלו החיים שלכם ואלו הבחירות שלכם. לא עצרתי אף ילד.

לירון: יש תמיד חרדות בגידול ילדים. גם ביחס לבנים, לגביהם החרדות אולי אחרות. אבל אנחנו גידלנו ילדים חזקים ויש תקשורת טובה. אני סומכת עליהם.

אתן גדלתן בדורות שונים. האם הרגשתן בשנות צמיחתכן וגם היום, את "תקרת הזכוכית" – הסמל של המגבלה ששמה החברה לנשים?

תמי: אני לא חושבת שהרגשתי את ה"תקרה". היא כנראה הייתה אבל לא ידעתי להבחין בה.

לירון: אני אישית לא מרגישה בחסמים. יש לי ביטחון בעצמי, ואני יודעת מי אני ומה אני. דברים שרציתי להשיג, הגעתי אליהם, אף פעם לא הרגשתי שמישהו עוצר בעדי. הדבר היחיד שאולי לקח לי הרבה זמן, זה לבוא ולדרוש תנאים ושכר, אבל אני לא בטוחה שזה בגלל שאני אישה, יכול להיות שזה בגלל שאני קיבוצניקית. וגדלנו בתרבות שעל כסף לא נוח לדבר. זה שיעור שכן למדתי, להאמין בעצמי, והיום אין לי בעיה בתחום הזה ואני לא מתפשרת על הדרישות שלי. אני לא מרגישה נחותה מאף גבר, אלא דווקא בעלת יתרונות כאישה, שמביאה איתה עוד דברים שהמין השני אולי לא מביא. בשום עבודה או מרחב שהייתי בו, לא הרגשתי שמתייחסים אליי אחרת כאישה, ביחס לגברים. אני מכירה נשים שנפגעות מחסמים, ואני מכירה גם גברים שנפגעים מחסמים שונים שחלים עליהם.

האם אתן חושבות שהקיבוץ, מבחינת המבנה החברתי והארגוני שלו מפלה נשים, לא בכוונת מכוון, אולי לא מפלה, אבל מגביל?

לירון: כנראה שכן, היסטורית יש לכך אחיזה. לכן, דווקא השינוי האירגוני-תוכני שיצרו בניר דוד כל כך חשוב ונכון בעיני. אני מתכוונת לחלוקה של ניהול הקהילה בין מזכיר, מנהל קהילה ורכזת חוסן. באופן טבעי נכון שאישה תמלא את התפקיד הזה (חוסן) כי הוא עוסק בהיבטים רגישים – אישיים וחברתיים ומיומנויות "רכות", שהן טבועות יותר בנשים.

העולם משתנה והצרכים משתנים והגישה שלנו משתנה וטוב שפתחנו את הערוץ של חוסן, ואני מאחלת לנו שנדע לשמור עליו.

תמי: בעין דור, לפני שהתחתנתי, עבדתי בלול ובחקלאות (גידלנו מלונים). לא הייתי בת יחידה בענפים הללו ולא הרגשתי שהקיבוץ מגביל אותי בבחירת עבודה. כשעברתי לניר דוד ונולדו הילדים, אני בחרתי לעבוד בחינוך, בבתי ילדים, זה היה לי מתאים וטבעי. העבודות שלי היו מאוד מגוונות; הייתי מחסנאית ילדים והכנסתי לשימוש את מכונת הטרמופאץ', הייתי המלווה של **דגן טייכנר**, עבדתי במזכירות הטכנית, והיה לי ברור ברגע שהתחילו את העניין של ניר עותק, שאני רוצה לעבוד בו. הייתי מהצוות שהקים את המפעל. נסעתי לגרמניה לעבור הכשרה. עבדתי במעבדת הנייר 20 שנה. משם עברתי לעבוד בתקשורת, עם **מאיר פונרו**. הייתי אישה יחידה בצוות גברי. זה לא הפריע ולא שינה. עד היום אני עובדת שם, חלקית כמובן. אבל כל השנים הגברים שעבדו בענף, הרוויחו מבחינה כספית הרבה יותר ממני. זו הייתה הנקודה היחידה שבה הרגשתי מופלית.

אני רוצה להוסיף שקיבלתי חומר מרתק מהארכיון שעוסק בנושא האישה בקיבוץ. ב-1966 התקיימה אצלנו מועצה של הקיבוץ הארצי שעסקה בסוגייה הזו, כי תמיד הייתה אי נחת, ותחושה של חוסר שוויון במימוש, במתן הזדמנויות בין נשים לגברים. אני מתכוונת להביא בעלונים הבאים חלק מהחומרים האלה, לכן לא נרחיב יותר בכך.

והשאלה האחרונה: האם אתן מרגישות בחוויה שלכן, בהבנה שלכן, שהאימהות שלכן היוותה איזשהו מחסום בהתפתחות האישית? אנחנו יודעים שבאופן מסורתי אישה, אימא, לוקחת יותר על עצמה את האחריות על גידול הילדים ועל ניהול הבית. ובאופן טבעי יותר קל לה לוותר על הרבה דברים. ויכול להיות שהיא עושה את זה גם מאוד בשמחה והיא לא רואה בזה וויתור בכלל. לירון, לך אולי עוד אין מספיק שנים להסתכל אחורה. לתמי יש יותר. האם באמת האימהות מעכבת?

תמי: לגבי לא. ואני אגיד לך גם למה לא, כי היה לי בן זוג שהיה מכסה על הכול. דני היה מאוד משפחתי. ביתי. הוא עשה הכל עם הילדים. למשל, כשנסעתי להשתלמות בגרמניה, חודש וחצי לא הייתי בבית, ולירון הייתה ילדה צעירה. ולא הייתה שום בעייה כי דני כיסה על הכל. ברור שהתגעגעתי, אבל הייתי שקטה שהכל בבית מתנהל כמו תמיד. התמזל מזלי שככה גידלנו את הילדים שלנו, במשותף.

לירון: אני לא הרגשתי שהאימהות הגבילה אותי, או עצרה את ההתפתחות שלי. תרמו לכך החיים בקיבוץ, הקהילתיות מאפשרת מרחב גדול יותר לאימהות. וכמובן – נעזרתי המון באימא כשהילדים היו יותר צעירים. בזכותה יכולתי לעבוד במקום מרוחק ולחזור מאוחר. היא התגייסה להשלים אותי, מה שאיפשר לי לממש את כל מה ששאפתי אליו. אני יכולה להוסיף שלנשים יש יותר יכולות; הן Multitaskers. כן, אנחנו יכולות גם להשקיע בעבודה עד הסוף, וגם לחזור הביתה ולתקתק את הבית, לארגן את הילדים ולהיות שם בשבילם.

זו הפרעת קשב אחת גדולה, אבל אני חושבת שיש לנו את הכישורים והיכולות לעשות את זה. אולי זו הטבעה ביולוגית-גנטית, אולי החתמה תרבותית, אבל היכולת הזו עומדת לזכותנו ולטובתנו. הרבה שנים, כשעבדתי בחברת היי-טק, אימא הייתה מוציאה את הילדים בארבע, ואני הייתי חוזרת בשש-שבע. לקראת גיל ארבעים נפל לי האסימון. אמרתי, רגע, אני מפספסת פה, אני מפספסת את הילדים, אני עובדת ואני מאוד נהנית ואני פורצת גבולות והכול, אבל אני גם מפספסת שנים משמעותיות עם המשפחה שלי. אז עשיתי שינוי ומצאתי את האיזון.

אלו מילים נהדרות לסיים בהן. תודה תמי ולירון, נעים להכיר את משפחת שיפוני קצת יותר מבפנים. ונעים לחוש בקשר החזק שיש בינכן.

ביקור בית, אצל חיה ואמיר מוזר

[ביקרה וצילמה: שרון גורן]

חיה ואמיר הופתעו כשהצעתי להם לבוא לביקור. כפי שיחזרו ויגידו: הם אוהבים את ביתם ומושקעים בו. והם אוהבים לארח ולהתחדש.

שיר הלל לבית

חיה: בהתחלה לא אהבתי את הבית. בכל פעם שהייתה לנו אפשרות לשפץ, למדתי לאהוב אותו יותר, והיום אני ממש אוהבת את הבית שלי. אנחנו מרגישים שהבית יפה, כל מי שנכנס הנה בדלת אומר – וואו.

כמה שנים אתם גרים פה?

חיה: 50 ומשהו.

אמיר: עברנו ב-73 לבית של 40 מטר, חודשיים אחרי זה גדל הבית ל-52 מטר (הוסיפו לנו חדר בטחון). בשיפוץ האחרון נוספו מעל 12 מ', ועל פי התקנות חייבו אותנו בממ"ד. אז שדרגנו את חדר הבטחון לממ"ד. (אמיר מראה לי את הגלגולים של הבית. עד לאן הגיע בהתחלה, ואת כל שלבי הצמיחה שלו. כשהפסיקו את הלינה המשותפת, הוסיפו חדר לכל בית, שיהיה לילדים. החלון היפיפה של הסלון עבר איתם את שלוש ההגדלות של הבית. כל פעם פירקו אותו ואת הקיר, בנו קיר חדש, והתקינו שוב את אותו חלון.)

אמיר: כשסיימנו את השיפוץ האחרון, הזמנו 45 איש לארוחת צהרים על יד שולחן וכיסא! 45 איש! ונכדים שבאים הנה, 10 כבר ישנו פה על מזרונים.

חיה: שיעשו כבר נינים. יש מקום לכולם.

אני החלטתי שאני לא רוצה בית של "זקנים". חשוב לי שהבית יהיה נקי ולא עמוס, המטבח חדש ומודרני (כבוד **למירב מוזר** כמובן), הגוונים שקטים ומתאימים, אין ריהוט כבד ובלוי.

איזה צבעים יש בבית?

חיה: הבית לא מאוד צבעוני. אני אוהבת שקט יותר. אני אוהבת את הכחולים. הספות חדשות, המטבח, המקלחת חדשה, אנחנו כל הזמן מתחדשים. אני לא רוצה שיהיה מרופט. גם הקירות לא עמוסים, יש לנו על הקירות כמה צילומים של אמיר. והרבה צמחים בבית.

החוץ הוא הרחבה של הבית

(אנחנו יושבים סביב שולחן מחוץ לבית, ואני מתפעלת מהעיצוב שלו.)

אמיר: ראיתי פעם שולחן שהרגל שלו היא שורש של עץ זית. ומאז הבנתי שזה מה שאני רוצה: משטח זכוכית ורגל מגזע זית, וזה מה שיהיה. ראיתי בפארק עץ זית מת. שאלתי את המנהל אם אני יכול לקחת את העץ הזה. הוא אמר לי תבוא ותיקח. הגעתי עם שופל (תפסתי בדיוק שופל שהגיע למדגה). אמרתי לו: אני חייב אותך לרבע שעה, נסעתי אתו, הרמנו את העץ עם חגורה, והבאנו אותו לפה. רחצתי את העץ וזה מה שראיתי. זה בעצם שורש של זית.

חיה: השורש הזה נראה כמו מוח. אני באופן כללי אוהבת מאוד עץ וברזל. (מצביעה על שני כסאות ברזל). אבא שלי בנה אותם לפני 70 שנה. לאחרונה אמיר צבע אותם והם נראים ממש חדשים. גם דלת הכניסה צבועה באותו צבע, כחול טורקיז.

אני אוהבת את הבוקר בבית. לשבת ולהסתכל החוצה. יש לנו תהלוכה של אנשים מהצימרים, ואנחנו מאוד אוהבים את זה.

חשבתי על זה בדרך הנה: כשגרתם פה בהתחלה, זה היה קצה הקיבוץ, ופתאום שמו לכם את הצימרים וזה נהיה הכיכר המרכזית. מההתחלה אהבתם את השינוי הזה?
חיה: אני מאוד אוהבת אנשים ואת אורחי הצימרים. תראי, אמיר עשה פה את כל הנדנדות (על העץ מחוץ לביתם) והאורחים נהנים מהן. אני אומרת והוא מיד עושה. נשמע כמו זוגיות מושלמת (חיה צוחקת).

איזה עצים או צמחיה שתלתם מתוך כוונת מכוון?

חיה: פעם בחוף (חוף אמיר, מתחת לביתם) יכולנו לעשות מה שאנחנו רוצים. אנחנו מאוד אוהבים צמחים, אז שתלנו שם רימונים ולימון, ומנדרינות, ואמיר גם אוהב לעשות הרכבות, על הזית ועץ האגוז, למשל. אמיר גם אוהב למצוא זרעים, להנביט ולשתול. ועכשיו הוא לא יודע איפה לשים, כי לא מאפשרים לשתול מחוץ לשטח המגרש. למשל יש לנו שתילים של עץ הבאובב שהבאנו מעין גדי. יש יותר צמחים ממקום. אנחנו אוהבים מאוד להיות מוקפים בטבע, אוהבים הרבה ציפורים. מאוד אוהבים את הגפן (עליה צופים מהחלון המזרחי).

חיה, משעות היום, מתי את הכי אוהבת את השהות בבית?

חיה: האמת שאני אוהבת את כל השעות. אני מאוד אוהבת את הבוקר: לפתוח את התריס הזה (מזרחה), לפתוח את התריס הזה (מערבה), עם הירוק מכל הכיוונים.

כשיצאתי לפנסיה הבנתי שאני קונה לי פסנתר, כי כל חיי רציתי לנגן, ולא נתנו למי ש"לא היה מוזיקלי". אני אוהבת לנגן ולשבת במקום הזה. (הפסנתר יושב מתחת לחלון שפונה למערב, מחוץ לחלון יש מעמד אוכל לצופיות, וקופסת קינון לירגזי, ועוד הרבה צמחיה ירוקה ושופעת. ליד הפסנתר תלויה תמונה של **אילן**, הבן הבכור, ומהצד שני תמונה של **שלמה שליט**, אחיה, שניהם אינם בין החיים).

הקירות מדברים

האם יש חפץ או פריט שהולך איתך לאורך השנים?
חיה: אני אוהבת מאוד שעונים, ואמיר זורם איתי. כמעט את כל השעונים בבית אבא שלי עשה. ואני עוברת איתם ממקום למקום. יש גם שעון שסמודי הביאה פעם לגן בתור גרוטאה, ראיתי אותו ואמרתי: זו לא גרוטאה, סידרתי אותו ומאז הוא אצלי בבית. יש גם שעון קוקייה מעץ שהיה החלום שלי. ובביקור קרובים בחו"ל קניתי לי אחד, ולא נתתי לאף אחד לסחוב אותו. רק אני החזקתי אותו כל הדרך לארץ.

שניכם נולדתם בקיבוץ?
חיה: בוודאי, שנינו. אמיר נולד להורים שבנו את הקיבוץ, ואני נולדתי להורים שהשלימו. חפץ נוסף הוא תמונה שהולכת איתי מהילדות והייתה תלויה אצל ההורים שלי בבית. אני תמיד מתלבטת איפה לתלות אותה ואף פעם לא מוצאת לה מקום. התמונה תלויה בחדר האורחים. יש בבית שני מכלי אקווריום. אחד, קטן יותר, עם "דגים של פעם" כמו שאבא שלי היה מגדל, דגי מלאך. והאקווריום השני הוא האקווריום של אמיר. תמיד היה לנו אקווריום.

חפץ או משהו אחר שקשור לבן שלך או לאחריך?
חיה: ישנו צילום שלי עם האח שלי, יושבים על הכיסאות שאבא הכין ושנמצאים עכשיו בחוץ. דרך אגב, יש גם צילום של הנכדים יושבים על אותם שני כסאות. לגבי הבן שלי, אין לי משהו ספציפי. הוא החפץ שלנו (צוחקים).

של מי הציורים היפים על המקרר?

חיה: שלי.

תמיד ציירת?

חיה: לא, זה משהו ממש חדש. אני מצלמת ואח"כ מציירת. הייתי בחוג בבית בריאות אצל דגנית.

(הציורים בטכניקות שונות, מים, שמן, גירי שמן).

אמיר מוסיף: לכל השולחנות בבית יש גלגלים. כולל כל מיני רהיטים שמצאנו ושיפצתי. ואם אין גלגלים אז יש פקקים מסיליקון כדי שיחליקו על הרצפה. (אמיר שולח אותי לנסות, אני בודקת ורואה שרהיטים מאוד כבדים כמו האי במטבח או שולחן האוכל מחליקים על הרצפה בקלות).

שאלון בזק לחיה – מה את אוהבת / מעדיפה:

מינימליסטי או גדוש?

מינימליסטי

מראה כפרי או מודרני?

אני מאוד אוהבת כפרי

וילונות, בעד או נגד?

מלבד החלון הזה (המזרחי) אני כבר לא אוהבת. היום רק על המאווררים יש לי כיסויי וילון, לחורף. שנים היו לנו וילונות. היום יש תריס חשמלי ובכל בוקר אני מעלה אותו.

מואר או אפלולי?

מואר מאוד. אני נכנסת הביתה ומיד מדליקה את כל האורות.

שטיחים, כן או לא?

יש לנו שטיח אחד, אנחנו מחליפים אותו מדי פעם. אני אוהבת שטיח בסלון. בשאר החלל – בלי כלום.

עץ או ברזל?

→ **עץ וברזל. (בבית יש הרבה רהיטים משולבים או מאחד**

מהחומרים). הברזל מזכיר לי את אבא שלי.

איפה אתם שותים את הקפה של הבוקר?

אמיר: אני עם החדשות בסלון, ואז לעבודה.

חיה: ואני חוזרת מפילטיס או מהפארק ויוצאת לשתות קפה

בחוץ.

טלויזיה בסלון, כן או לא?

בטח. יש לנו גם בפינת האוכל ובחדר השינה.

האי במטבח, אתם יושבים בו?

אמיר: אני לא. חיה: אני יושבת. אבל בעצם כשעשינו את החלק

הזה התייחסנו אליו כאל עוד משטח עבודה, ופחות כאי.

מה את הכי אוהבת בבית?

את המטבח. הוא כל כך נוח לי.

חדר אהוב עלייך?

חדר שינה

הקנייה הבאה לבית?

כבר קנינו מדיח כלים, בדיוק התקלקל לנו. את יודעת, כשמשהו מתקלקל הכול מתחיל להתקלקל, אז קנינו גם מיקסר וגם מטחנה לגפילטע פיש.

עציצים – חיים טוב אצלך?

כן. לא סתם, הם חיים טוב. גם אם פרח או ענף נשברים, מיד אני מכניסה אותו לאגרטל. (צוחקת) אני לא יכולה אחרת. היו לי המון ורדים שקיבלתי מעמוס בני אחרי שסיימתי את ההקרנות. אז כשהם מתחילים לנבול, אני הופכת ומייבשת אותם.

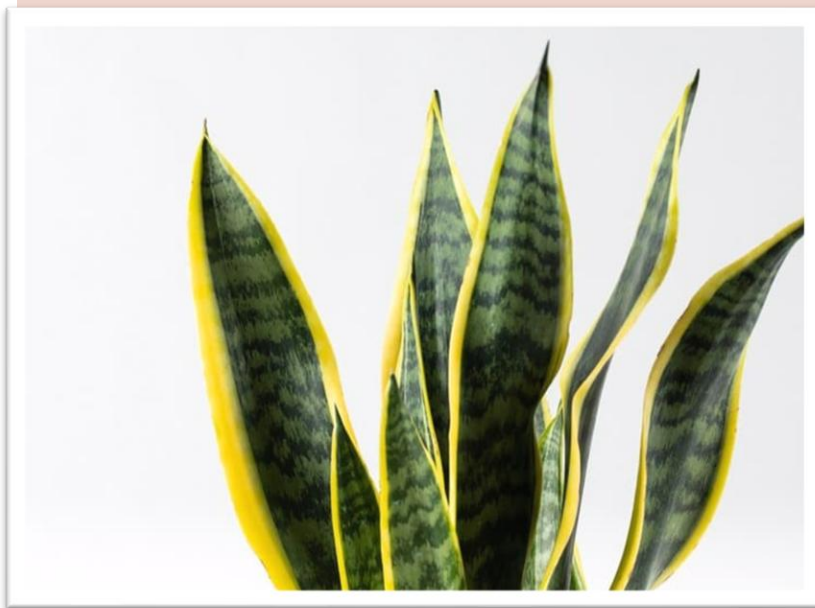
זה עציץ שאומרים עליו שהוא עושה טוב לאוויר בבית (מצביעה על מה שהתגלה בגוגל כסנסיווריה) ואותו אני שמה בכל מקום, בסלון, במקלחת ובחדרי השינה.

השלימי: "בית בשבילי הוא"?

בית. אני אוהבת אותו! יותר מאי פעם. היום אני ממש אוהבת אותו. אתה גם אוהב את הבית? אמיר: כן.

חיה: כיף לנו ביחד. איזה מזל שאנחנו עוד ביחד.

חיה, כמו שסיכמנו, אל תשכחי אותי בגפילטע פיש הבא.

סנסיווריה

אהבתם? מוזמנים לפנות לשרון

לביקור בית.

תודה חיה ואמיר, תודה שרון.

דרישת שלום – מדור חדש בעלון

[מיכל בז'רנו מביאה בכל חודש דרישת שלום מבן או בת קיבוץ החיים במקום אחר]

והחודש דורש בשלומנו ערן הלוי, אלוני אבא, ישראל:

פתיח (מיכל בז'רנו):

נפגשנו ב"זכרון בסלון" בביתם של משה נודלמן ואסנת רבין, בת דודתו של ערן הלוי, ושם התגבש הרעיון לכתבה בעלון, והרי היא לפניכם:

אני חי ב- 30 השנים האחרונות באלוני אבא, בבית טמפלרי בשולי היישוב, סמוך לשדות ולאזור המשקי. כששואלים אותי לכתובתי אני נוהג לומר "רחוב הרפת, פינת המתבן"... אני נשוי פעם שנייה, לנורית. אנחנו הבעלים במשותף של מרכז הסדנאות שלנו – "מרכז אוריאל" שמו. לכל אחד מאתנו יש שני ילדים מנישואים קודמים. לשמחתנו, שלושה מהם גרים בטבעון כך שאנו חובקים מקרוב שישה מנכדינו.

אני חי בתוך חוויה משפחתית טובה ונעימה, שהייתה חסרה לי בילדות. לא הייתה לי חוויה משפחתית רב-דורית. דור הסבים באירופה הושמד, ואנו חיינו רוב הזמן בבית הילדים.

ילדותי בקבוצת "צוקים" זכורה לי כחוויה מאוד טובה. **מרים יחיאלי** הייתה המחנכת שלנו ו**רבקה צ'סלר** המטפלת. מרים השאירה בי חותם עמוק לכל החיים, הן באיכויות שלה כאדם ערכי ומוסרי והן ביחסה לטבע ולסביבה. זכורים לי היטב הטיולים בחברתה. רבקה המטפלת הייתה נדיבה וטובה ותמיד דאגה לכל אחד ואחת מאתנו. שיא החוויות היה בימי "אי המנוחה". ללמוד לא כל כך אהבתי. בית הילדים שלנו היה צמוד למשק הילדים ואהבתי מאוד לבלות בו בחברת דודי, **דוד פליק** (אביה של אסנת רבין). הייתי בין היחידים שהעז להיכנס אתו לכלוב הגדול של הקופה "טנגה". יש לי גם זיכרונות טובים מחברת הילדים ומהאסי, שעד היום אני שוחה בו.

יצאנו מהקיבוץ (**חגית ברקוביץ'** ואני) לאחר שנולד בנו **רועי**. רצינו שיגדל בבית עם אבא ואמא ולא בלינה המשותפת.

למדתי ועבדתי במספר מקצועות. התחלתי כמורה לחינוך גופני, המשכתי כמדריך של"ח (לימודי ארץ ישראל וטיולים עם דגש על ניווטים). עשיתי הסבה מחינוך רגיל לחינוך וולדורף (חינוך אנתרופוסופי) ולימדתי בהרדוף חינוך גופני והדרכת טיולים.

לפני כ- 25 שנים נחשפתי לשיטה בינלאומית של הנחיית קבוצות הנקראת "מעגל הקשבה נרטיבי" (The way of Council) והחלטתי שזה מה שאני רוצה לעשות כשאהיה גדול ... הכשרתי את עצמי בארץ ובחו"ל ופתחתי במשותף עם אשתי, נורית, מרכז להכשרת מנחי קבוצות בשיטה זו. היום אני בעיקר מכשיר מנחים לפי שיטה זו, נותן ליווי מקצועי לבוגרים שלנו ונוסף לכך מעביר תהליכים חברתיים בקהילות מגוונות, כולל קיבוצים, בשינוי - דרך מעגלי הקשבה ותקשורת מקרבת. נוסף לזה אני מלווה ומלמד זוגות ליצירת קשר זוגי מיטבי ופיתוח דפוסי תקשורת המביאה קרבה ולא קרב!

הקשר שלי עם הקיבוץ רציף. אני מבקר בניר דוד לאורך שנים, מגיע לאסנת ושוחה באסי. אני מתבונן בתמורות שחלו בקיבוץ ומשתאה מיכולת חברי הקיבוץ להשתנות עם המציאות, מחזרת בני הקיבוץ הביתה ומהשילוב בין שני הקטבים – פרטיות וחיי קהילה.

ולגבי העתיד – אני אופטימי וחי חיים מלאים של משמעות ותרומה.

תודה להורי אטקה ואבימלך שגידלו אותי – אני מרגיש בר מזל שאלה היו הורי.

כמו כן, יש בי הכרת תודה לכל בית ניר דוד משנות ה- 50 עד שנות ה- 80, שהיווה עבורי "בית גידול" מיטבי.

ים אל ים – טיול שנת מצווה של שכבת עיט

[אשר אינדיך]

בסוף השבוע של ה-27.3-29 יצאה שכבת עיט לטיול ים אל ים, במסגרת פעילויות שנת מצווה. אחרי התארגנויות ומספר דחיות בעקבות מזג אוויר סוער, נבחר המועד הנ"ל שגם בו מזג האוויר היווה אתגר – מחום שרבי ביום הראשון דרך רוח חזקה ביום השני וגשם. את המסלול התחלנו בטקס קצר בחוף אכזיב שבו כל אחד בחר אבן, שעליה כתב מילה המסמלת אתגר והאבן הזו ליוותה את הנערים בתיקים, לאורך המסע. לאחר הטקס נסענו לפארק גורן ואחרי תדריך קצר שכלל פרידה מהטלפון הסלולרי (עד סוף הטיול) התחלנו מסלול הליכה בנחל כזיב מחניון הזיתים בירידה עד למעיין עין טמיר שבו השתכשכנו והתרעננו. בהמשך – אחרי עליה מעט קשוחה, עד לסיום היום בחניון אבירים. את הלילה העברנו בחניון לילה חירבת חממה למרגלות המירון, הכנו ואכלנו ארוחת ערב מפנקת ועשינו פעילות מסביב למדורה.

ברכה מההורים – סיום מסע ים אל ים

ילדים אהובים שלנו

עמדתם היום בסיומו של מסע מיוחד במינו – מסע ים אל ים. יצאתם מאכזיב עם התרגשות בלב, תרמיל על הגב וים מאחוריכם, וחתמתם את הדרך בחוף הכנרת שבגינוסר, עם חיוך של גאווה, עייפות מתוקה בלב ותחושת הישג אמיתית.

יום שישי – יום ההליכה המאתגר והארוך. לאחר התארגנות בוקר קצרה עלינו בשביל ישראל לפסגת המירון משם נשקף נוף מרהיב של החרמון המושלג. הילדים קיימו פעילות שהכינו מראש על הסביבה. בסוף המסלול חיכתה לילדים פריסה עם שתייה קרה ומאפים, שם פגשו חיילים מחטיבה 300 שהגיעו במיוחד לספר על עשייתם, ואף חילקו לכל אחת ואחד שי קטן וברכה ממפקד החטיבה שאחראי על הגזרה. לאחר התארגנות מהירה נסענו לבוסתן בקיבוץ חוקוק, שם הקמנו מאהל ונערכנו לארוחת הערב. קיימנו טקס מרגש של קבלת שבת, שבו כל אחד מודה על משהו בחייו לפי בחירתו ומדליק נר, זאת נוסף לקידוש וחלות. ורגע לפני שכולם נרדמו עוד הספיקו לקרוא מכתבים שקיבלו מההורים.

במהלך שלושה ימים עברתם אתגרים פיזיים ונפשיים – התמודדתם עם חום, עליות וירידות, נשאתם את הבית על הגב, בישלתם, הקמתם מאהל, ובעיקר – הייתם ביחד. התנתקתם מהטלפונים, עזרתם זה לזה והתחברתם זה לזה, לטבע, ולעצמכם. המסע הזה הוא לא רק הליכה בין שני ימים – הוא סמל למסע שאתם עושים השנה, בשנת המצווה. מסע של גדילה, של אחריות, של חברות, של עצמאות. ואת כל זה עשיתם בגבורה, בצחוק, בעזרה הדדית ובעיניים בורקות.

בשבת, יצאה הקבוצה למסלול האחרון בנחל עמוד. הירידה לתוך ערוץ הנחל הייתה מאתגרת ואיטית אבל המשך ההתקדמות בערוץ הנחל היה מהיר ותוך כשעתיים פגשנו את ההורים שחיכו בכניסה לקיבוץ גינוסר. יחד צעדנו עד לבית יגאל אלון, הצופה על הכנרת למקום שהוכן לטקס. בטקס הסיום המרגש כל אחד קיבל שי ותעודה סמלית עם ברכת בני המצווה המסורתית של ניר דוד שעוברת מדור לדור, וכמובן את הטלפון הסלולרי שפתאום כבר לא היה כל כך חשוב... סיימנו בארוחה משותפת, וחזרנו עייפים עם הרבה חוויות.

שכבת עיט שיחקה אותה בגדול – ביום הראשון הורגש קושי והאתגרים של כל אחד ואחת, אבל ביום האחרון ראינו איך השכבה התגבשה, הילדים עזרו זה לזה והיו סבלניים איש כלפי רעהו. בשילוב התמודדות עם הטבע, אהבת הארץ ושיפור החוסן האישי. הורגש שממש עברו תהליך – כל הכבוד גאים בכם!

הזדמנות להגיד תודה גדולה להורים שלקחו חלק, לצוות הטיול והמלווים, לצוות הלוגיסטי שדאג לכל צורך ואיפשר לילדים ליהנות, לצוות שאירגן את קבלת השבת וטקס הסיום – שאפו גדול לכולם!

אנחנו, ההורים, עומדים כאן היום מלאים גאווה והתרגשות. לא רק כי צלחתם את הדרך, אלא כי אתם מראים לנו כל יום שאתם גדלים – בגוף, בלב, ובנשמה. המסע אולי נגמר – אבל שנת המצווה שלכם עוד לא. עוד מחכים לכם מעגלים נוספים, חוויות, למידה, והתרגשויות. תזכרו תמיד את הדרך שעשיתם, גם כשיהיו ימים קשים – אתם כבר יודעים שיש בכם כוחות.

אוהבים וגאים, ההורים

הפעם אני רוצה לדבר על פולשים. כשאומרים לנו שמישהו פלש לארצנו, במיוחד בשנה וחצי האחרונות, אנחנו מדמיינים איזה נוח'בה אכזרי ומכוער עם כוונות רצח ומבט אפלולי בעיניים. הפולשים שאני רוצה לספר עליהם הגיעו אף הם – האחד מהדרום והשני מגבול סוריה, אך הם דווקא מתהדרים במראה מצודד עין, שלא לומר יפיפה. לגבי כוונותיהם – לרצוח אותנו הם כמובן לא רוצים, אך לגבי הנזק שהם עלולים לגרום? איך אמר המת לעיוור: נחיה ונראה...

הפולשים שאני מדבר אליהם הם שני מינים של פרפרים שחדרו לארצנו בשנים האחרונות. הפולש הדרומי נקרא **כחליל הציקס**. הוא הגיע כנראה ממצרים ומשם לאילת על גבי עצי ציקס תרבותי, שם התבסס בשנת 2015 ואז נעלם, כנראה עקב ריסוס הצמחים. בשנת 2019 התגלתה אוכלוסייה באשקלון ומשם כנראה הוא התפשט לכל הארץ. הוא שייך למשפחת הכחליליים שהינה המשפחה הגדולה ביותר של פרפרי יום בעולם (4700 מינים) ובישראל (52) המורכבת ברובה מפרפרים קטנים בגודל של כ- 3 ס"מ. טרם הבחנתי בהם בקיבוץ אבל מדובר כאמור בפרפר קטן ולא בולט. אם ראיתם פרפרים מעופפים סביב ונוחתים על הציקס שלכם – זה קרוב לוודאי הם.

צמחי הציקס הם הפונדקאים של פרפרים אלו, כשם שהרימון הוא פונדקאי של קרוב משפחתו, כחליל הרימון אשר מטיל חיתתו וביציו על פרי רימונים צעירים וזחליו מכרסמים בהם כשהם בוקעים. הנקבה מטילה את ביציה על העלים הצעירים שצומחים במרכז הציקס והזחלים מנשנשים אחר בקיעתם את הלבולב החדש וגורמים להתייבשות העלים הצעירים ולפגיעה אסתטית בצמח. זה המקום לציין שצמח הציקס הוא רעיל כאשר הנפגעים העיקריים בדרך כלל הם כלבים האוכלים מזרעיו או שורשיו וחוטפים הרעלה רצינית שפוגעת בכבד.

במין זה יש הבדל בין מראה הזכר והנקבה. מבחוץ הם די דומים אך כשהם פורשים כנפיים הזכר כחול-סגול ואילו הנקבה כחולה בהירה עם מסגרת כהה. המעניין והמבלבל בזיהוי הוא שבארצות טרופיות יש לכלל זוויג מופע אחר בעונה הרטובה ובעונה היבשה. אצלנו גם התגלה הבדל בין מופעי הקיץ והחורף. תופעה זו נקראת דו-צורתיות זוויגית.

נקבת כחליל הצ'יקס; כנף פתוחה וסגורה (מתוך האתר "זיהיתי פרפר" צילום משה לאודון ושלו ויסמן)

זכר-כחלון הצ'יקס; כנף פתוחה וסגורה (מתוך האתר "זיהיתי פרפר" צילום משה לאודון וירון משען)

הפולש השני הגיע אלינו מדרום סוריה. מדובר בפרפר גדול מאוד, יפיפה ומרשים במיוחד. שמו **זנב סנונית לימוני**, מאותה משפחה של זנב הסנונית הנאה שאנחנו מכירים וזנב סנונית המכבים הנדיר יותר המצוי באזור הגלבוע. הוא זוהה ראשונה ב- 2021 על ידי מירי הכט מקיבוץ אפיק, מתנדבת בפרויקט "מבטבע" של המועצה (עליו סיפרתי במאמר קודם) והרי לכם עוד חשיבות של פרויקט מדע אזרחי כזה. אני התחלתי לראות אותם בקיבוץ לפני שנה ובתחילת אפריל פגשתי את הראשון לעונה זו (הם לא נצפים בחורף).

שמו של הפרפר מצביע על הצמח הפונדקאי שלו – עצי הדר בכלל ולימונים בעיקר. מקורו בדרום מזרח אסיה ומשם הוא התפשט בעקבות התרחבות שטחי ההדרים, עלה לאורך הפרת והחידקל לתורכיה ולקפריסין ומשם לסוריה ואלינו. כרגע גבול תפוצתו דרומה הוא קו טירת צבי במזרח וחדרה במערב וסביר להניח שימשיך להתפשט דרומה.

את הביצים מטילה הנקבה בהעדפה על הבלבוב הצעיר של עצי ההדר (כאמור מעדיפה לימונים) והזחלים שבוקעים ניזונים מהם. בשלב הראשון הזחלים נראים כמו לשלשת של ציפורים כהסוואה (אף אחד לא סיפר להם שכאן כולם אוכלים חרא ...) ורק כאשר הזחלים גדלים הן מקבלים גוון ירקרק ואז הם דומים לענפים הצעירים. אצל הבוגרים אין הבדל ניכר בין הזכר לנקבה אם כי השנייה לרוב גדולה יותר ובעלת בטן מעוגלת רחבה יותר במרכז וצרה בקצה.

עדיין לא ברור מה תהיה מידת הנזק שמין זה יכול לגרום לגידולי ההדרים. הזחלים לא אוכלים כמות רבה של עלים אולם קשה להעריך מה תהיה השפעתה של אוכלוסייה גדולה ומבוססת. בארצות מוצאו נחשב למזיק. לסיכום – בין נוח'בות לבין פרפרים תמיד נעדיף כמובן את השניים, אולם חשוב שלא נתבלבל מהמראה המשובב והמקסים ובין שגם בסוכני היופי האלה טמונה סכנה או לפחות צרה, ובואם לכאן הוא עוד סימן לסכנות שיש בהתערבות האדם בטבע ובתהליכי ההתחממות הגלובאלית.

ממש בשביל הכתבה אלון מאיר הוציא את הקולאז' הזה של זנב סנונית הלימון.

הזמנה לפילוסופיה: מה העבודה הזו לכם?

[חיים נפתלים]

ברוח ליל הסדר, **תם** מה הוא אומר: מה העבודה הזו לכם ... וגו'

(לצורך הכתבה שיניתי קצת מההגדה כדי שתתאים להמשך. במקור השאלה המפקפקת הזו היא של **הרשע**, אבל אין רשעים בקרבנו ...)

יום רביעי אחד, בשעת ערב מוקדמת, נכנסה XXX לספריה ונדהמה לראות קבוצת חברים וותיקים (לא יותר מ-7) יושבים סביב השולחן המרכזי ומעיינים בחוברת דפים שלפניהם ופניהם רציניות ומהוגהות (המצאה שלי). באחד מקצות השולחן ישב בחור צעיר וחביב העונה לשם יותם שטיינבוק ממעוז חיים. מורה לפילוסופיה. XXX הנדהמת שאלה: מה אתם עושים, מה העבודה הזו לכם? לומדים פילוסופיה ענינו. סימן תמיהה גדול הצטייר על פניה, פילוסופיה? חזרה ושאלה כאילו לא שמעה טוב. אכן פילוסופיה! ענינו. סימן השאלה מעל פניה לא נעלם, אבל איחלה לנו הצלחה והלכה לדרכה.

מהי פילוסופיה? פילוסופיה הוא מונח ביוונית עתיקה המולחם משתי מילים: פילוס שזה חבר, ידיד, אהוב וסופיה שפרושה חוכמה. במילה אחת: פילוסופיה – אהב חוכמה. ובכן, אנחנו לא פילוסופים וגם לא נהיה כאלה בסוף הדרך (אלא אם מישהו הוגה בסתר איזו הגות חדשה). אנו רק רוצים להרחיב דעת, להיחשף ליסודות של אושיות החיים. אושיות שאנו מקבלים כמובנים מאליהם ולא מהרהרים מה עומד מאחוריהם.

סוגיות שבחיי היומיום נראות טריוויאליות ובלתי אקטואליות כגון: מהי האמת, מהו צדק, מהי החוכמה והאם אני קיים באמת או שזו רק אשליה, ועוד שאלות כִּהְנֶה וְכִהְנֶה.

אנו רוצים להכיר את הגותם של אנשים שעסקו בכך בעת העתיקה, הקלאסית ועד ימינו אלה. למדנו טקסט של אפלטון (משל המערה), סוקרטס ומשנתו, קאנט, דקארט והזרוע עוד נטויה.

יש אנשים שיאמרו: אה ... קראתי את ספריהם של פילוסופים אלה ואחרים ואיני זקוק לשום הדרכה. לאנשים אלה אביא את משל הארכיאולוגיה. כאשר בן אדם מן היישוב הולך לטייל באתר ארכיאולוגי ללא שום הדרכה מקצועית, מה הוא רואה? גל אבנים מגובב ללא שום מובן ופשר. אבל אם הולכים לאותו אתר בלוויית ארכיאולוג, גל האבנים הזה לובש צורה ותוכן.

כך גם הפילוסופיה. לקרוא לבד בלי לימוד והכנה, שונה לגמרי מקריאה בהדרכת מורה מוסמך לנושא. לכן, כל מי שמעוניין בהרחבת דעתו והגותו שיפנה **לאשרית שטילרמן**.

החוג מתקיים בימי רביעי אחת לשבועיים משעה חמש עד שש וחצי במדגרה או בספריה לפי המצב.

"מלאו מלאו מלאו כיסי באגוזים, שמחה רבה שמחה רבה אביב הגיע פסח בא..."

ראשון לאירועי אפריל – **"מתלבשות על זה"**. ערב נשי יוצא דופן ומרחיב לב. של כוח נשי, של אופנה, בילוי ותרומה משמעותית לעמותות הפועלות למען נשים.

באירוע נאספו כ-5,000 ש"ח אשר הועברו לשלוש עמותות – פורום מיכל סלה, אחת מתשע ועמותת יחד מחושך לאור.

תודה לצוות המושלם שחלם והפיק את האירוע: **אלה מורגן ושמרית ויינר** ולכל מי שנתנה יד בארגון והפקת הערב!! בזכותכן היה לנו ערב חגיגי, מלא בגדים ואקססוריז שווים!!
ולכל הנשים שהגיעו ממעלה גלבע, מצעירות ועד בוגרות, הייתן נפלאות!! והיה פשוט כיף לראות אתכן נהנות ובוחרות את הפיס המושלם עבורכן.

תודה גדולה לעסקינו המקומיים שנרתמו ובזכותם היה כיבוד מפנק למשתתפות – ענבל וטעמים, חיוך מתוק, חדר האוכל והכלבו.

ומי ייתן ותהיה זו מסורת חדשה.

עוד אירוע אביבי מוצלח, **הפאב קוויז השלישי** – חידון טריוויה בנושא ידע כללי. 14 קבוצות שהתחרו על המקום הראשון. אבל בתחרות כמו בתחרות יש רק מקום ראשון אחד.

כפיים לקבוצה המנצחת, שבחרו בשם "המעז ינצח!"

תודה ענקית לצוות המושלם שעל ההפקה, החשיבה והיצירה של כל האירוע הזה: **הילה דגני, יהודית בז'רנו ומעין אביגד**.

יהודית כבר מחכים לך לחופשה הבאה ...

תודה **לנוי גינת** ולצוות הפא"ב על אירוח לתפארת. ותודה למזקקת ZOARA שנתנה חסות על הפרס לזוכים ובעיקר תודה למשתתפים שבאתם ליהנות!!

"סינמשמוש" אביבי, נפגשנו לצפייה בוטיקית בסרט המרגש "הקונצרט". הסרט זכה בפרס סזאר עבור המוזיקה המקורית הטובה ביותר ועבור הפסקול בשנת 2010.

ברגשות מעורבים יצאנו לדרך עם **הטריאתלון**. כזכור, הטריאתלון האחרון היה אמור להתקיים ב- 7.10.23 ובוטל. מודות לקהילת ניר דוד שמשתפת פעולה וברוח ספורטיבית מפיגה את המתח. נרצה לומר תודה לכל הספורטאים וחובבי ספורט: ילדים ובוגרים, נהגי בימבות ואצנים צעירים מהגנים – כולכם מקום ראשון.

צוות יקר, לקחתם את האליפות על הארגון, ההפקה והתוצאות!! **אשר אינדיך, ערן פז, אילון סלוס וזיו אשכנזי**. נודה **למעין אביגד** השדר המעולה, **לכרמית נגלר** ששמרה עלינו בריאים ללא שריטות, **לזהר הכהן** שהציל אותנו, **לתומר מורגן** שתמיד שם, ולמתנדבים הסדרנים המעולים, תודה ענקית לכולכם. מחיאות כפיים לכולם!! היה פשוט כיף ומרגש!!

ונסיים באירועי **יום הזיכרון לשואה ולגבורה**. ערב יום השואה נפתח בטקס מרגש ועוצמתי. בסיומו נפתחה התערוכה – "תמונה אחת".

לסיום אירחנו אותנו לזיכרון בסלון **משפחות גורן ורבין-נודלמן**, לספר את סיפור משפחתם. התרגשנו יחד אתכם, תודה על האומץ ועל השיתוף. יתר התודות בפלייר המצורף.

בעלון הבא יושלמו אירועי אפריל הנוספים.

בברכת בשורות טובות

ענת & נעמה

המועדים של חודש אפריל, ניסן-אייר תשפ"ה

פסח

צילום: סמדר יחיאלי

עידית גילאור

לא כל בני ישראל
חצו את המדבר
באותות ובמופתים.
יש שהשליכו היאורה
מבעתים ושותתים.
פסח - על שום מה?
על שום שפסחנו על נאקתם,
ולא מצאנו בתוכנו בת פרעה
שתחמל על חרותם,
ולא העברנו אותם בחרבה.
בכל דור ודור
חייב אדם לראות את עצמו
כאלו הוא בן ערבה.

יום הזיכרון לשואה ולגבורה

סיכום אירועי יום זיכרון לשואה ולגבורה אפריל 2025

[מירי דגן]

יום הזיכרון צוין השנה בשלושה אירועים:

בערבו של היום קיימנו את טקס הזיכרון "קשרים". מרכזו היה סיפורן של הקשריות האמיצות, אך הוא עסק גם בקשרים אחרים – קשרים בין אדם למשפחתו, בין אדם לאדם, חוט שנותק במשפחה ונקשר מחדש, קשרים חדשים שנוצרו וקשרים שנתגלו בדיעבד.

מדי שנה אנו מקפידות על רמתו של הטקס, העניין שבו, סיפורים שלא שמענו, הגיוון, והביצוע המדויק. בתחילה, אנו יוצאות בקול קורא בקהילה להביא סיפור משפחתי, ומתוך בקשה זו עולים סיפורים שלא הכרנו ולפעמים הם מגיעים אלינו במקרה. סיפורים אלו מביאים את הבנים והנכדים להתמודד עם עברם הקשה של יקיריהם ולעיתים זו התמודדות ראשונה של המשפחה עם הסיפור, כמו חלון שנפתח בפעם הראשונה. הצוות מלווה את הכותבים ועוזר להם להכניס את הסיפור למסגרת הזמן הקצר הנתון, לא תמיד זה קל כי כשנפתח החלון הוא נפתח לרווחה והחומר הוא רב. אנו מזמינות חברים ותושבים שרוצים לשתף אותנו בסיפור משפחתי, לפנות אלינו.

מדי שנה אנחנו שרים את שיר הפרטיזנים ולא מוותרים על אף בית, זהו ציווי שהשאירו לנו השורדים מהמלחמה ואנו מציעות ללמד את מילות השיר במערכת החינוך שנוכל לחזור ולשיר אותו ביחד.

גם השנה היה הטקס מרגש, בראש ובראשונה בזכות המשפחות שהביאו את סיפורן – **אסתי שורר ואורלי ארטל** ובזכות כל המעורבים בהכנת הערב: כותבות הטקסטים והמחזות, הקריינים, הזמרים והנגנים, השחקניות והרקדניות, צוות ניר קול וצוות התרבות.

האירוע השני היו הפגישות הביתיות במסגרת "זיכרון בסלון" – התארחנו במפגשים מרגשים ומוצלחים בביתה של **שרון גורן** ובביתם של **משה נודלמן ואסנת רבין**. במפגשים אלו ניתן היה לשמוע בצורה מעמיקה ומקרבת את סיפוריהם המאלפים של המשפחות.

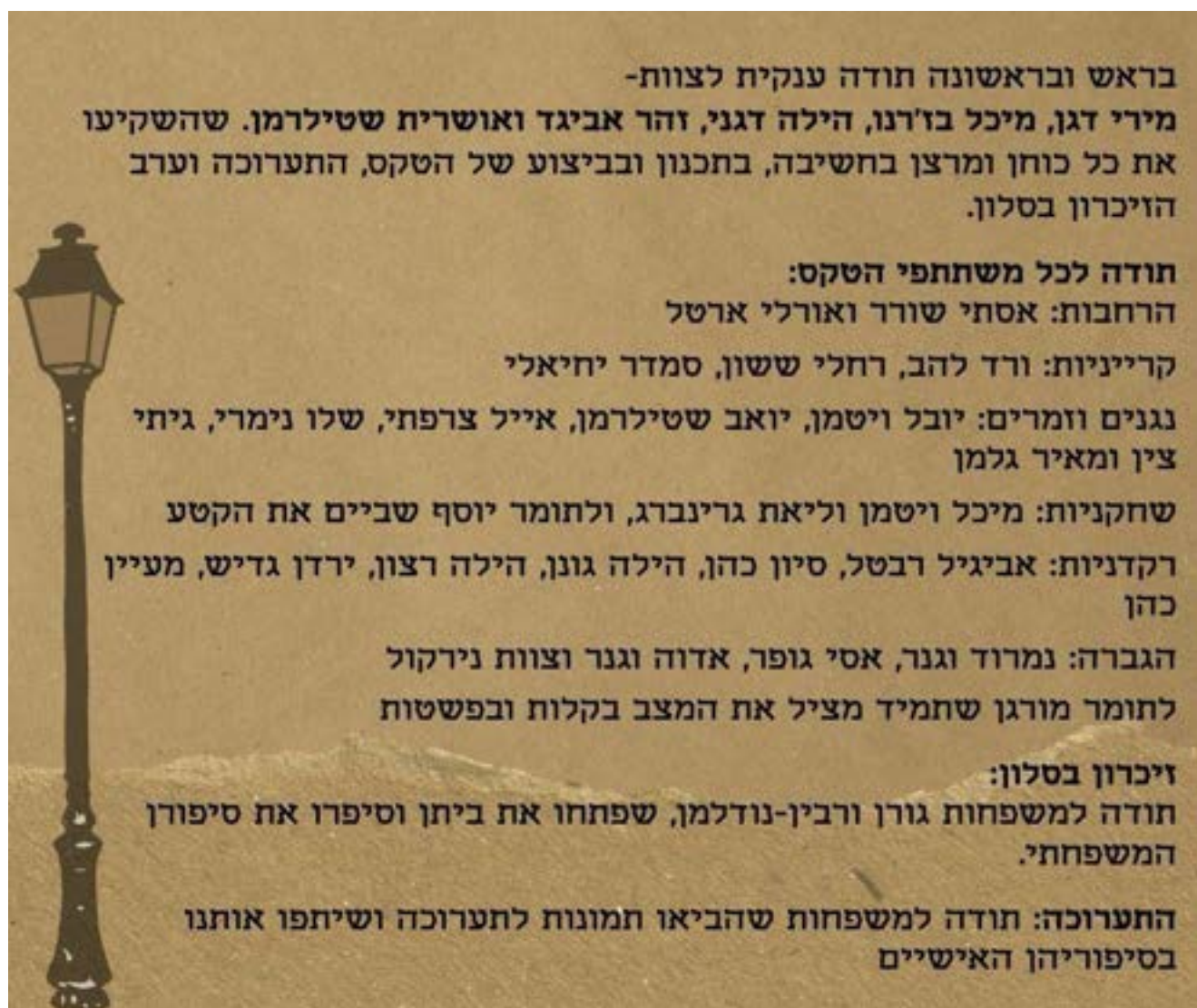
אנו מצפות שגם בטקס וגם במפגשי "זיכרון בסלון" יגדל מספר המשתתפים בקהל, שהתמעט בשנים האחרונות. חשוב שגם ילדים וגם הנוער יגיעו. מתוך כך, ובכוונת מכוון, התכנים בערב מותאמים גם לקהל צעיר.

האירוע השלישי היה התערוכה "תמונה אחת" שהוצגה בפואייה. לקראת התערוכה יצאנו בפנייה לאנשי הקיבוץ להביא תמונות משפחה מלפני ובזמן המלחמה ולספר את הסיפור שמאחוריהן. היענות החברים והשקעה מרובה של הצוות הביאה לתערוכה יפיפיה, מעניינת ומרגשת.

בדעתנו לקיימה גם בשנה הבאה ולתת הזדמנות לאנשים נוספים לשתף את הקיבוץ בתמונות משפחה.

מודה לבנות הצוות שהשקיעו מחשבה רבה, זמן וכישרון להצלחת הערב:

מיכל בז'רנו, הילה דגני, אושרית שטילרמן, זהר אביגד ומירי דגן, ותודה גדולה לענת גדה ונעמה קול – צוות התרבות הנפלא שלנו.

פרידה ידיד בת 80 ואיזה סיפור היא מביאה.....

הקדמה קצרה

נפגשתי עם פרידה לרגל יום הולדתה. חשבתי להתחיל בילדות ולהפליג הלאה אל החיים בקיבוץ. אלא שמה ששמעתי על ילדותה, ריתק אותי ולא הניח לי להמשיך הלאה.... זהו סיפור על הביוגרפיה שעיצבה את פרידה שאנו מכירים: עקשנית, רגישה וחסרת פשרות. לרגל ציון שואת היהודים ומלחמת העולם השנייה, אני מביאה את סיפורה המרתק, שרובנו לא מכירים. **[סמדר יחיאלי]**

נולדתי על גבול פולין רוסיה באפריל 1945, להורים פליטים, שברחו מפולין בזמן המלחמה. אימי, **גיטה**, נולדה וגדלה בעיר לודג' ואבי, **ראובן**, נולד וגדל בעיר לובלין.

לצערי איני יודעת על המסע שעברו בשנות המלחמה. אבי סירב לדבר על השנים האלה. אני יודעת שהם נקרעו מהמשפחות שלהם ושנות המלחמה השאירו בהם את חותמם כל חייהם. הם ניסו וגם הצליחו להגיע לשוודיה, לשם הגיעה לפניהם אחות אבי, דרך מבצע ההצלה של ברנדוט. בני משפחתו הנוספים של אבי נספו במחנות ריכוז. הורי אימי ואחותה הגיעו לארץ, והקשר עמם חודש אחרי המלחמה. נולדתי בשם **פריידל** (שמחה ביידיש) וכשהגעתי לארץ, רצו במשרד הפנים לשנות את שמי לחדווה. מה פתאום לשנות את שמי? התעקשתי להישאר פרידה, למרות שזה לא היה שם עברי. השם הוא חלק מהזהות. הייתי צריכה להיאבק כל השנים על שמירת זהותי כיהודייה. כך היה לגבי שם משפחתי: אבי הוא זיגלישפר (מגרמנית: אניית מפרש).

גיטה וראובן, שוודיה, 1955

אחותי, הצעירה ממני ב- 12 שנה, נולדה כבר בשוודיה, ואחר לידתה הם שינו את שם משפחתם לגלנדל, שם עם צליל שוודי, וגם לה קראו בשם שוודי: יאן. הורי עשו זאת על מנת להקל עליה את החיים בשוודיה, לאור הקשיים שהם ואני חוונו במדינה זו.

אבל אני לא וויתרתי על שם המשפחה המקורי שלנו. בדרכון הישן שלי אני כתובה פרידה זיגלשיפר. כשהתחתנתי עם מיכאל, התבדחתי והצעתי לו שנאמץ את שם משפחתי מהבית. עד היום אנחנו צוחקים על הרעיון הזה.

זה חלק מהסיפור של ילדותי וחיי בשוודיה, להורים פליטים, יוצאי שואה, שהפכו למהגרים במדינה לבנה ויפה, שבעצם לא קיבלה אותנו והזכירה לנו בהרבה דרכים שאנחנו זרים ולא רצויים. ואלו הם חוויות הילדות שלי, ממנה נבנתה האישיות שלי – ילדה ואחר כך אישה במאבק.

פרידה בת 10

פרידה בת 5

הזיכרון הראשון שלי משוודיה הוא מגיל שנתיים וחצי. חליתי בדיִפְתֶּרִיָּה (מחלה קשה ומדבקת, הפוגעת בדרכי הנשימה). אושפזתי בבית חולים בבידוד. אני זוכרת את הוריי ודודתי מביטים בי דרך זכוכית. גרנו בעיר Sundbyberg, לא רחוק משטוקהולם. חיינו בצניעות. הוריי עבדו קשה כל חייהם כפועלים בבית חרושת. בית הדירות בו גרנו היה ברחוב הראשי של העיר. הוריי דיברו בבית יידיש ופולנית. הם חשבו שאני לא מבינה, אבל קלטתי את היידיש, ודרכה שמעתי את מה שלא נועד לאוזניי.

אני גדלתי לשפה השוודית. לצידה – דיברתי אנגלית, כי זו הייתה שפה שטיפחו בבית הספר. אני דור שני לשואה, בת למהגרים שהתקשו להיקלט בשוודיה, ועד סוף חייהם השוודית שדיברו הייתה משובשת. ההורים קראו שוודית, אבא שלי קרא המון, גם אימא, אבל הם דיברו במבטא וצחקו עליהם. זה היה מחסום שלא נפרץ.

השואה השאירה צלקות עמוקות אצל הוריי. כאמור הם לא סיפרו, אבל גם בלי לספר השואה הייתה נוכחת. אבא שלי היה כעסן גדול, על כל דבר. תמיד הרגיש שלא מבינים אותו. בדיעבד הבנתי שהוא היה פוסט שואתי קשה, וזה עבר אלי: מגיל צעיר מאוד קראתי כל מה שמצאתי על השואה. קראתי את ספריו של קצטניק, כנראה ניסיתי בעזרת הקריאה להשלים את מה שלא סופר בבית. בספר הרביעי שלו, שדווקא היה יותר קל, עלה לי החום. רציתי להידמות להם, רציתי לסבול, להרגיש את מה שהם הרגישו. (הערה שלי: קצטניק כתב בספריו באופן מפורט וגרפי על קורותיו בשנות המלחמה. הספרים שלו קשים ביותר, ובטח שאינם מתאימים לילדים. ס.י.)

עם ההורים, בת 10

עם אביה

ידעתי שאני יהודייה, בין היתר בגלל הסיפור הנורא של השואה. ואז פגשתי את האנטישמיות בשוודיה, עוד ערוץ שלילי בבניית הזהות שלי כיהודייה. האנטישמיות הייתה גלויה. לא ניסו להסתיר אותה. הנוכחות שלנו גרמה לעיקום אף. דמיתי לאימי: הייתי ילדה שחרחרה בתוך ים של ילדים בלונדיניים. עוד ביסודי חוויתי מעשי בריונות. חטפתי והחזרתי. לא נשארתי חייבת.

בבית הספר קראו לי בהרבה שמות: סינית, מולטית, צוענייה, כושית ו... יהודייה מלוכלכת, והיו נוגעים בי בקצה האצבע, כאילו אני טמאה. זו הייתה חווית היסוד שלי – יהודייה לא רצויה. להורים לא סיפרתי על ההצקות. הם היו עסוקים במצוקות שלהם. לא היה להם מקום לסבל שלי. תמיד נשמעה האמירה: "את לא מבינה כלום, את לא עברת את השואה".

כשהייתי בת 12, יזמתי מפגש עם ילדים מהשכבה שמתחתי (בבית הספר היו 4 כיתות בכל שכבה). סיפרתי להם על השואה, ועל החגים היהודים. המסר שלי היה: לא בחרנו, לא שאלו אותנו מה להיות. נלחמתי על המסר שכל בני האדם שווים, גם אם הם נראים שונים. המסר הזה מלווה אותי כל חיי. עד היום. אני מצליחה להבין איך צובעים חלקים שונים בחברה בצבעים שונים. הרי כולנו בני אדם.

בת 10 לערך

ההרצאה שנתתי בבית הספר השיגה תוצאות חיוביות. ילד שכל פעם שעבר לידי נתן לי מכה על הראש, פנה אלי ואמר ששמע על מה דיברתי, והוא לא יכה אותי יותר. על כך עניתי לו: אם אתה מפסיק להרביץ לי בגלל שאתה מרחם עלי, כי אני מסכנה – אז תמשיך להרביץ לי. אתה יכול להפסיק להרביץ לי, אם אתה מסכים ומבין על מה אני מדברת. המסר שרציתי להעביר שכל בני האדם שווים. ולכולם כואב, ולכולם מגיע לשמות. מכיוון שלא הייתי מקובלת – הייתי יהודייה, הייתי שחורה, הייתי מהגרת – נלחמתי כל החיים כנגד ההגדרות האלו ותמיד נאבקתי לראות בכל אדם, אדם. להורים לא היה קל איתי. היו לי רצונות משלי, גם מולם הייתי במאבק. מגיל צעיר אני זוכרת את עצמי נלחמת מולם על החיים שלי, על הזכויות והצדק שלי. היו מורים שלא אהבו יהודים, וגם בהם נלחמתי.

לא התחנכתי בתנועת נוער. הקשר שלי לישראל וליהדות היה בעיקר דרך מפעלים של הסוכנות היהודית בשוודיה: בקיץ היינו יוצאים למחנה קיץ. שם שרנו (הגעתי לארץ עם השירים "הבה נגילה" ו"שבתם מים"), ושמענו סיפורים על ארץ ישראל. ובכל יום ראשון הייתי הולכת אחרי הצהרים לבית ספר יהודי לכמה שעות, שם למדנו תנ"ך, ועל החגים. בבית ערכנו פסח, וציינו את חג העצמאות. בחנוכה, ליד החנוכייה היה עץ אשוח.

אפשר להגיד שההורים שלי היו ציונים, אבל לא קיבלתי חינוך ציוני. ההורים שלי פחדו שאתחתן עם גוי, ולחצו עלי מאוד לעלות ארצה. בגיל 18 עליתי לבד, ובמטוס, לקראת הנחיתה עברה בי צמרמורת של הקלה – הגעתי לארץ של היהודים, כאן לא יסמנו אותי, כאן כולנו שווים. כמובן שגם מזה התפכחתי. התחנה הראשונה שלי בארץ הייתה אולפן לעברית בקיבוץ הזורע. אבל את העברית רכשתי אחר כך, כשחייתי בתל אביב ועבדתי בסוכנות נסיעות (בתקופה הזו גם הכרתי את מיכאל).

ההורים של אימי חיו ביפו. היו לי כאן סבים. הם דיברו רק יידיש והיו אורתודוקסים. ביקרתי אותם פעם בשבוע, אבל לא נוצר איתם קשר עמוק. הם היו מבוגרים ולא הייתה בינינו הכרות משמעותית. ביפו הייתה לי גם דודה – אחות של אימא. היא הייתה קומוניסטית ובדיעבד אני חושבת שאני דומה לה. גם היא לוחמת. המשפחה שלה גרה ביד חנה עד היום.

בישראל הרגשתי זרה. היה לי קשה להיקלט. באתי מתרבות, חינוך והרגלים אחרים. מיכאל הכיר לי את הקיבוץ: הוא ראה בקיבוץ גן עדן וראה (עד היום) כל דבר בצורה חיובית ואופטימית. אבל לי לקח הרבה זמן להסתגל לקיבוץ ולהתאקלם בו. בשנים הראשונות לא הרגשתי בבית. לא השתייכתי לשום מסגרת חברתית. הייתה הרבה בדידות.

מיכאל ופרידה, 1966

מיכאל ואני דומים בהרבה דברים; אנחנו חופשיים וחברותיים ואוהבים בני אדם. בזכות מיכאל, נפלו המחסומים החברתיים והרגשתי שהצלחתי להשתלב ולהיקלט. ככה נפתחתי, וככה יכולתי להתגבר על המשקעים מהעבר.

הילדים שנולדו לנו; גילי, רונית ואורית, גדלו על ספרי ילדים בשוודית (ממני) ובאיטלקית וצרפתית (ממיכאל). הם קיבוצניקים, וצברים, וגם קצת שוודים, מצריים, איטלקים וכ"ו....

פורים, 1967

הוריי ניסו להיקלט בארץ. זו הייתה הגירה נוספת, אחת יותר מדי. הם היו באולפן בנתניה אבל לא הצליחו להכות שורש וחזרו לשוודיה. הם הגיעו הנה כמעט כל שנה והיה להם קשר מצוין עם הנכדים, עם מיכאל ועם חברים בקיבוץ.

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל תשפ"ה

תמונה אחת:

[מיכל בז'רנו]

את תמונת הפורנר יצר יצחק חמצני לפני הגיוס של יובל לצבא, ב-1969. בתמונה נראית פרידה בין האם לבנה בלילה, על רקע הברוש, הכוכב והירח הזורח. יובל סיים י"ב בקיץ 1968, ובשנה שלאחריה הדריך בקן השוה"צ בתל אביב. הוא נפצע קשה מאוד במלחמת ההתשה בתעלה, ב-1970 ונפטר ב-2021. התמונה הייתה תלויה בביתו של אבי, ועכשיו היא תלויה בביתי.

בין כאב לתקומה תשפ"ה

[שירי הכהן-פירדמן]

הימים הלאומיים הינם ימים מטלטלים לכל ישראלי באשר הוא. כאב האובדן או שמחת התקומה פוגשים כל אחת ואחד מאיתנו במקום אחר.

אני רוצה לדבר על התקומה מתוך הכאב.

בגיל 19 איבדתי את אחי, מושא הערצתי, את יוחאי ז"ל.

מאותו רגע, כל שיח על אימונים מפרכים, אחים גיבורים או מבצעי סירת מטכ"ל הציף לי מחשבות ובעיקר דמיונות על מה שעשה בצבא. יוחאי היה חבר טוב, מישוהו לסמוך עליו, איש של מעשים.

כ-16 שנים חיו הוריי, שלמה ורותי ז"ל, עם הבור הנורא שנפער. הם הלכו לעולמם, אבל המורשת שלהם, התקומה מהשבר והחיבורים שיצרו בחייהם, נשארה איתי.

לפני שנתיים וחצי, שמעתי לראשונה על תנועת הרבעון הרביעי: מפוליטיקה של הכנעה לפוליטיקה של

הכנסת אורחים. נשמע הגיוני, בעיקר כי הרגשתי שהקיטוב מאיים לפורר אותנו, לצד הפחד והכעס

המתגברים מקבוצות אחרות (ימי המהפכה המשפטית). באחד המפגשים, השוו את הכנסת האורחים לשולחן

השבת המסורתי של עדות המזרח, המאפשר לכל מגוון הדעות ואורחות החיים להתכנס סביבו, גם כשאין

הסכמה, כי זו המשפחה.

אבא שלי הגיע לארץ בגיל 13 מפאס, מרוקו, עם אחותו בת ה-16, דרך עליית הנוער של בני עקיבא. אימא

שלי נולדה בקיבוץ, הוריה ממקימי ניר דוד (תל עמל) שעלו מפולין, והיא גדלה כאן כל חייה. בחליבות ברפת

של הקיבוץ הם נפגשו, התאהבו והשאר היסטוריה.

"... אחרי יותר מעשר שנים שלא נפגשו, בנמל חיפה, הגיע שלמה לקבל את הוריו שעלו ארצה. כאב לב רב

נגרם לאביו כאשר גילה ששלמה ואחותו הינם חילונים ואינם מקיימים מצוות. אך לא היה זה נושא לוויכוח או

להטפות מוסר – באבא אהרון היה מתעלם מ"הסטיות" כל זמן שלא נעשו תחת צל קורתו". (מתוך סיפורים

שכתבה רותי הכהן).

בילדותי, בביקורי המשפחה בבאר שבע, פגשתי עולם אחר. בית דתי, שבתות וחגים כמיטב המסורת

היהודית-מרוקאית. הבית של מאמא-זוהרה ובאבא-אהרון היה בית של סובלנות, אהבה וקבלה.

כאן בקיבוץ, המסורות המקומיות החילוניות והייחודיות היו חלק מאיתנו. אימא שלי הקדישה את עצמה לבנייה חברתית של קיבוצים ולפעילות קהילתית-חינוכית בקיבוץ הארצי ובקיבוץ. בין הקיבוץ של השומר הצעיר למשפחה הדתית המרוקאית, הייתה נוכחת המורכבות של החברה שלנו.

כששאלו את **בן גוריון** ב-1949 אם הוא מרוצה מהמדינה שקמה, ענה: "תשאלו אותי כשמדינת ישראל תהיה בת 75. או אז הילדים שייוולדו לא יפגשו כבר את ניצולי השואה או את דור המייסדים, והבטחון בצדקת הדרך יצריך הגדרה מחודשת, לא על בסיס מה שהיה אלא על בסיס מה שיהיה."

לפני 77 שנים הוקמה מדינת ישראל.

לדור הראשון – 25 השנים הראשונות של המדינה, הייתה המשימה ברורה - להקים מדינה. הסיפור היה ברור ומשותף – החזרה לארץ וההגנה על גבולותיה. לדור השני – המשימה הייתה לייצר תשתיות למדינה. לדור השלישי – משימה של גידול והתחזקות: פיתחנו עוצמה כלכלית וצבאית אבל גם התחלנו להתרחק מהסיפור המייסד. חשבנו שאנחנו לא מאוימים מבחוץ והתחלנו להילחם מבפנים. התחזקנו כ"שבטים" כאשר כל אחד רוצה שהמדינה תראה רק ובדיוק כמו שהוא רוצה. איבדנו אמון ושקענו בתיבות התהודה שלנו, שהתחזקו עם הרשתות החברתיות שדואגות שנשמע את הקולות הדומים לנו בלבד. כך נוצר שסע פנימי שהלך והעמיק. כעת אנו בימי הדור הרביעי, שצריך לכתוב מחדש את הסיפור שלו.

יודעים מה מעניין?

פעמיים בהיסטוריה הייתה ריבונות ישראלית בארץ ישראל, שהתפרקה ברבעון הרביעי להקמתה, בין שנת ה-75 לשנת ה-100. בשתי הפעמים זה קרה בגלל מריבות פנימיות שפוררו את החוסן החברתי ואפשרו לאויבים מבחוץ להחריב את הישות העברית. זה לא קורה רק לנו. מעל ל-30 מדינות התמודדו ברבעון הרביעי להקמתן עם משברים דרמטיים שחלקם הגיעו למלחמות אזרחים. מתוך הכרת ההיסטוריה הזו וניתוח המציאות – משבר אמון פנימי שעלול לפרק את החברה הישראלית – קמה התנועה במטרה לדאוג שמדינת ישראל תשגשג ברבעון הרביעי לקיומה ותגיע לשנת ה-100 שלה ויותר.

מי היא תנועת הרבעון הרביעי?

תנועת המונים אזרחית כלל-ישראלית וחוצת מגזרים, הפועלת למעבר מפוליטיקה של הכנעה וקיטוב – לפוליטיקה של הסכמות רחבות והכנסת אורחים. זו תנועת שטח דמוקרטית, שבה חברים אזרחים ואזרחיות מכל קצות הקשת הפוליטית והמגזרים בחברה הישראלית. לכל אחד ואחת מאיתנו יש עמדה אידיאולוגית משלנו, אך כולנו מכירים בצורך לקיים חברה המורכבת מבעלי תפיסות שונות משלנו.

הרבעון הרביעי פועל להפחית את הקיטוב בחברה (שאגב, מתברר שהוא הרבה יותר רגשי מאשר אידיאולוגי) וככה לבנות מחדש את המחנה הישראלי הענק והמתון. אנחנו פועלים במגוון דרכים וצורות כמו מפגשים של מגזרים שונים זה עם זה, פעילויות התנדבות כמו חקלאות או שיקום הצפון והדרום ועוד. כתנועה שצומחת מלמטה – אחד הכלים המשמעותיים שלנו לשנות את הפוליטיקה הוא ע"י יצירת דרך חדשה - כתיבת מתווים בסוגיות בוערות בחברה הישראלית. כך יצרנו את המסמך "הסיפור הישראלי" שמהווה מצפן וחידוש למגילת העצמאות. מאות פעילים נפגשו לכתוב אותו, אלפים פגשו, העירו עליו ותיקנו אותו ויחד נוצר מסמך המאגד עקרונות בסיס משלימים.

כך אנו יוצרים בימים אלו את "מתווה כללי המשחק" שמנסח מחדש את מערכת ההפעלה של המדינה כך שתיתן מענה לאתגרים אל מולם אנו ניצבים.

מעל ל- 130,000 איש הם חלק מהתנועה, פעילים באחת מ- 150 הקבוצות המקומיות ברחבי הארץ, או בקבוצות כמו נבחרת הפדגוגיה, שיח הסכמות, הנהגת מורים, הנהגה חרדית/ ערבית/ מסורתית.

במפגש בניר דוד לאחרונה, בהובלת הקבוצה המקומית בית שאן-עמק המעיינות לקראת הימים הלאומיים, פגשנו טקסטים שונים ודיברנו על התחושות שהם מעלים בנו.

בין כאב לתקווה, פגשנו את השיר המוכר והכואב של דורית צמרת "החיטה צומחת שוב" וגם את הטקסט: "אופטימיות ותקווה אינן זהות. אופטימיות היא האמונה שהעולם משתנה לטובה. תקווה היא האמונה שביחד נוכל לשפר את העולם. אופטימיות היא סגולה פסיבית, התקווה היא אקטיבית. לא צריך אומץ כדי להיות אופטימי, אבל צריך הרבה מאוד אומץ כדי לקוות..." (הרב יונתן זקס, מתוך ספרו "לרפא עולם שבור").

אני פה בזכות התקווה.

שירי הכהן-פירדמן

מפרגנים לך

לאמנון שמושקוביץ

רוצות לפרגן ובענק לאמנון שמושקוביץ על "סינמשמוש" – בית לאנשים שאוהבים קולנוע.

אמנון היקר תודה על היוזמה, רוח ההתנדבות והרצון לשתף את קהל הצופים בידע הרב שלך בקולנוע. הצלחת ליצור קהילת צופים שהולכת וגדלה ומגיעה ברצון והנאה "לקולנוע" המקומי, ועל כך נרצה לומר תודה וישר כוח! 🍷

ענת & נעמה

נולדו בחודש אפריל

פרידה ידיד בת 80

אילו פעילויות ספורטיביות את עושה?

עד לפני שנתיים שחיתי בבריכה בסגנון חתירה. הגעתי ל-120 בריכות. הפסקתי בגלל בעיה בכתף, ואני מצטערת כל כך, כי אהבתי מאוד את השחייה. השחייה הייתה תרופה לנפש, לרגיעה, לצבירת כוחות. היום אני עושה פילאטיס אצל **זהר טובין** ויוגה כסאות אצל **אילנה להב**. אני גם יוצאת להליכה יומית עם **דייזי** הכלבה, שתינו זקוקות לכך.

מה את עושה עבור הנפש / הרוח?

עושה הרבה פאזלים באייפד. פעילות מרגיעה ותורמת לריכוז ולזיכרון. וגם משחקי חשיבה וזיכרון לחיזוק המוח. אני שומעת המון מוסיקה, אוהבת מוסיקה קלאסית ובלוז.

מה את מאחלת לעצמך?

בריאות. לי ולכל המשפחה שסביבי, שמיכאל יהיה בריא ויהיה לצידי, ושיהיה קצת שלום בארץ שלנו.

אמנון טובין בן 70

אבא שלנו

"לאבא שלי יש סולם", שרים בשיר הילדים – לאבא שלנו יש שפם.

בוודאי שיש לו גם סולם, ואם אין לו וצריך – הוא מיד ישיג.

ובכלל אם צריך משהו הוא מיד מסדר ומארגן.

אבא שקודם עושה בשביל אחרים לפני שעושה לעצמו.

איש ערכים וטוב-לב.

שחוגג היום 70 אביבים

60 שנות שומר צעיר

50 שנה בניר דוד

48 שנה מהם הוא אבא

קרוב ל- 40 שנות זוגיות

30 שנות שחרור מצה"ל

17 שנה סבא

10 נכדים (כולם בקיבוץ)

אלפי צוותי חיסול והקמה, הסעות, הובלות,

חלוקת גמ"ח לנזקקים, סיורי מתמיד, טיולי ג'יפים

ואינסוף עיסוקים.

מה נאחל לך ל- 70 שנתייך?

קודם כל בריאות והמון רגעים קטנים וגדולים של שמחה

וטוב.

שאף פעם לא יחסרו דובשניות בקופסה, שתמיד יהיה

סרט מעניין לראות, שתכבוש גבעות ונחלים בטיולי הג'יפים ובשבילים חדשים.

שתמשיך לחלום ולהגשים, להעז ולחוות.

תודה על מי שאתה, שרק תהיה לנו בריא עד 100 כעשרים

מכל שבט טובין - הילדים והנכדים

שבט טובין

תמר הכהן בת 60

מה את מאחלת לקהילה בה את חיה?

אני מאחלת לקיבוץ שלנו להמשיך לשגשג, ולהיות בית חם ותומך. שנדע לשמור על מה שיש, שנמשיך להיות קהילה תומכת, שיש בה ערבות הדדית ועזרה לזולת. שנגדל את הילדים והנכדים בביטחון ואהבה למקום המקסים הזה שאני חיה בו 45 שנה ומאוהבת בו. ושנשכיל להשתנות לפי מידותינו.

מה את מאחלת למשפחה?

למשפחה שלי המקסימה שזכיתי בה, המון בריאות, אושר ושמחה. שנמשיך להיות מאוחדים, תומכים ואוהבים, שנשמור על ההומור והשמחה ועל הרגעים היפים ביחד. אוהבת אותכם.

מה את מאחלת לעצמך?

לעצמי אני מאחלת בריאות; שאוכל עוד הרבה

שנים להנות מהילדים ומהנכדים,

שאוכל לצחוק ולרקוד ובכלל להנות מהחיים.

שהיו לי כוחות לטייל, להכיר מקומות יפים

וחדשים, שאוכל לטפח את גינתי ועבודתי.

נועם שמושקוביץ' בן 30

מה הדברים העיקריים שמעסיקים אותך?

מעסיקים אותי: הזוגיות עם הגר המקסימה!, תחום הנדל"ן שאותו למדתי בשלוש שנים האחרונות, עסקים והעתיד!

מהם הדברים שמביאים לך שמחה?

מביאים לי שמחה הם משפחה, חברים וספורט (מכבי חיפה אהובתי הנצחית).

דבר אחד שטרם הגשמת

עדיין לא הגשמתי את רוב המטרות שלי, והעיקריות הן לבנות בית ולהקים משפחה משלי.

נישואו במזל טוב

דפנה ורון ברטל

מזל טוב לשבת סגל-ברטל

לרווית האם הגאה

ולסבתות בלה ותלמה!

הרבה נחת

לזכר חברינו, הורינו ובנינו שנפטרו

בחודש אפריל ניסן – אייר

שם הנפטר	תאריך לועזי	תאריך עברי
אורי לוז	30.04.1963	ו' אייר תשכ"ג
יעקב קרונר	18.04.1970	י"ב ניסן תש"ל
הלל שני	14.04.1971	י"ט ניסן תשל"א
ברי קמינסקי	09.04.1981	ה' ניסן תשמ"א
אלי רבטל	20.04.1981	י"ג ניסן תשמ"א
שלמה קול	10.04.1982	י"ז ניסן תשמ"ב
אורי גרד	12.04.1991	כ"ח ניסן תשנ"א
אילנה שרייבר	09.04.1994	כ"ה ניסן תשנ"ד
ז'ניה צימרמן	09.04.1997	ב' ניסן תשנ"ז
יוסף יוגב	14.04.1997	ז' ניסן תשנ"ז
השו (צבי) גלמן	14.04.1998	יח ניסן תשנ"ח
שושנה פלגי	27.04.1999	י"א אייר תשנ"ט
עודד גולומב	09.04.2002	כ"ז ניסן תשס"ב
אממה פרמינגר	11.04.2002	כ"ט ניסן תשס"ב
ישקה (יעקב) לבנה	28.04.2003	כ"ו ניסן תשס"ג
מוטלה (מרדכי) רוז'ני	29.04.2003	כ"ז ניסן תשס"ג
בנימין זונשיין	16.04.2005	ז' ניסן תשס"ה
יצחק בטיסט	18.04.2005	ט' ניסן תשס"ה
רחל טרצביצקי	13.04.2006	ט"ו ניסן תשס"ו
נחמה גנוסר	15.04.2006	ט"ז ניסן תשס"ו
צפורה יגאל	09.04.2007	כ"ח ניסן תשס"ז
חיים סטולר	23.04.2010	ט' באייר תש"ע
סשה (יהושע) סושקס	06.04.2011	ב' ניסן תשע"א
יעל הרצוג	08.04.2011	ד' בניסן תשע"א
פרידה אפרתי	15.04.2011	י"א בניסן תשע"א
פימפל (עמנואל) פרידלנדר	27.04.2019	כ"ב ניסן תשע"ט
הדסה רון	17.04.2020	כ"ג ניסן תש"פ

תשבץ הגיון – הוריקן [אורי קלס]

6		5		4		3	2	1
					8			7
	12		11		10			9
			15			14		13
							16	
19			18					17
	22			21				20
		24		23				
		26						25

הגדרות

מאונך

מאוזן

1. הגנו וחרק שב (4)	1. קיבל הזדמנות שברח (3)
2. עיר משונה ליד וינה (4-3)	4. בהכי גבוה שיש הוא צף יבש אחרת (5)
3. + "9 מאוזן" גשו הלום (4)	7. עם סורים אחרים הוא סובל-נענש (5)
4. אבל בגובה (3)	9. ראו "3 מאונך"
5. הסתבכו ונטפלו לכוכב (6)	10. במאור השמיני הם לא הקדימו (6)
6. פורץ ומשנה את עובד המתכת (4)	13. ברור שזה אודי שהשתנה (4)
8. אבי אבי בגרמניה מסתובב (6)	15. לחלק העליון הוא טופל אחרת (4)
11. לא חייל פשוט אלא במעמד גבוה (6)	16. יש לי בית עם רמטכ"ל עבר באנגליה (7)
12. לתקוע להן בחירות, הוא לא נורמלי (3-4)	17. תנו אחרי הראשון ומאוד חיבבו אותו (4)
14. ברור שבאים זה ידים ורגלים (6)	18. מינה אחר וישמיע קול חייתי (4)
17. חופשה טובה באפר (4)	20. ניספור אחרת כאשר כילכלו את הבית (6)
19. גולף. הוקי. טניס. כפול (4)	22. + "24 מאונך" נחזור נחזור ונשב אחרת (4)
21. סמל ששב להיות קפה (3)	23. יש פה במנוח שמלאו אותו אוויר (5)
24. ראו "22 מאוזן"	25. מהמינים שגם יודע להתפוצץ (5)
	26. עבודה בעיניים שהחתול נמצא בו (3)